

نوٹ: تمام سوالات کے جوابات مطلوب ہیں۔

سوال ۱۔ از عبارات ذیل دو عبارات را بہ زبان اردو یا انگریزی لکھ کر جمع کیجیے:

(الف) چون گفتی کہ من بنده ام، در بند بندگی باید بود، چون گفتی کہ خداوند است، زیر حکم خداوند باید بود۔ و اگر خواهی کہ بنده تو اطاعت دارد، تو از اطاعت مگریز، و اگر بگریزی، از بنده خویش طاعت چشم مدار، کہ نیکی تو بر بنده تو بیش از ان نیست کہ نیکی خدای بر تو، و بنده بی طاعت مدار، کہ بنده بی طاعت خداوندی جوید، و زود ہلاک شود۔

(ب) بازرگانی بود اندک مایہ، وی خواست سفری کند، صد من آہن داشت و در خانہ دوستی بر بسیل و دیعت نہادہ و برفت۔ اثن و دیعت را بفروختہ بود و بہارا خرچ کردہ۔ بازرگان چون باز آمد، روزی بطلب آہن بہ نزدیک اورفت۔ او گفت: آہن تو در بیخوہ خانہ نہادہ بودم، و احتیاط تمام بکردہ۔ آن جاسوراخ موش بود، تا من واقف شدم، تمام بخورد بود۔ بازرگان گفت: راست می گوئی موش آہن سخت دوست دارد، و دندان او بر خائیدن آن قادر باشد۔

(ج) مرغی بر و گذر کرد۔ شخصی دید ضعیف و نحیف کہ بہ نشاط تمام دست و پای می زد، و در نقل کردن آن خاک جدی تمام و جہد مالا کلام بجای می آورد۔

گفت: "ای ضعیف بیہ و نحیف بیکر! این چه کار است کہ پیش گرفتہ ای، و این چہ فہم است کہ در ان خویش کردہ ای؟" مور گفت: "مر بابا کی از قوم خود نظر یست، چون طلب او کردم، این شرط پیش آورد کہ سر مطلب ماداری، قدم در نہ، و این تودہ خاک را از این رہگذر بردار۔ حالاً مستعد آن کار شدہ ام، وی خواہم کہ بدان شرط اقدام نمودہ از عہدہ عہد بیرون آیم۔"

سوال ۲۔ از قطعات ذیل دو قطعہ را بہ زبان اردو یا انگریزی شرح دہید:

الف شہر غزنین نہ ہمانست کہ من دیدم پار ب خستین بادہ کہ اندد جام کردند ج عشق بازی نہ من آخر بچہان آوردم
چہ قنادہ است کہ اسال دگرگون شدہ کار ز چشم مست ساقی وام کردند یا گناہست کہ اول من مسکین کردم
خانہ ہائیم پر نوحہ و پر بانگ و خروش چو با خود یا ہند اہل طرب را تو کہ از صورت حال دل ما بخبری
نوحہ و بانگ و خروشی کہ کند روح فقار شراب بیخودی در جام کردند غم دل با تو گویم کہ ندانی دردم
کوہ ہائیم پر شورش و سرتاسر کوی لب میگون جانان جام در داد ای کہ پنہم دہی از عشق و ملامت گوی
ہمہ پر جوش و ہمہ جوش از خیل سوار شراب عاشقانیش نام کردند تو بودی کہ من این جام محبت خوردم

سوال ۳۔ کئی از موضوعات ذیل را بہ زبان فارسی یا اردو خلاصہ بنویسید:

- ۱۔ حکایت کی داناد دیگری نادان ۲۔ حکایت مرد بقال و طوطی ۳۔ مرثیہ در ذکر وفات سلطان محمود
- ۱۔ نثر فارسی بعد از اسلام بہ چند دورہ تقسیم می گردد؟
- ۲۔ بوستان سعدی سرودہ چیست؟
- ۳۔ کتاب عثمان بجوری چیست؟
- ۴۔ نویسنده "رقعات عالمگیری" کیست؟
- ۵۔ "مشغولی معنوی" سرودہ کیست؟
- ۶۔ نویسنده "کیمیای سعادت" کیست؟
- ۷۔ دورہ مستظہین بر چند ادوار سیاسی مشتمل است؟
- ۸۔ اقسام شعر فارسی چند است؟
- ۹۔ مرتبہ نقش جدید کہ شامل نصاب است کیست؟
- ۱۰۔ سعدی سیر از کی در کدام نام پدید آیا آمد؟
- ۱۱۔ عمر خیام نیشاپوری کجا دفون شد؟
- ۱۲۔ امام غزالی کجا متولد شد؟

سوال ۴۔ شرح زندگانی یک نویسنده دیک گویندہ را بنویسید۔

نویسندگان:- ۱۔ امام ابو حامد غزالی ۲۔ اورنگ زیب عالمگیر ۳۔ مولانا حسین واعظ کاشفی
گویندگان:- ۱۔ سعدی شیرازی ۲۔ عراق ہمدانی ۳۔ مولانا جلال الدین رومی۔

سوال ۵۔ اقسام ماضی چند است؟ کئی از آئنان از مصدر 'کردن' گردان بنویسید۔

سوال ۶۔ از عبارات ذیل یک عبارت را بہ زبان فارسی ترجمہ کیجیے۔

(الف) علامہ اقبال بر صغیر کے مشہور فارسی گو شاعر ہیں۔ وہ ۹ نومبر ۱۸۷۷ء کو سیالکوٹ میں پیدا ہوئے۔ ابتدائی تعلیم اسی شہر میں حاصل کی اس کے بعد لاہور چلے گئے۔ 'اسرار خودی' اور 'رموز بیخودی' ان کی مشہور کتابیں ہیں۔ انہوں نے ۱۹۳۸ء میں وفات پائی۔

(ب) Our Prophet Hazrat Muhammad (P.B.U.H) was born in Makkah. His Father name is Hazrat Abdullah and Mother's name is Bibi Amna. He is the last prophet of muslims. He died on 11th of Hijrah.